

222161

SERIA

C

NUMĂRUL

CUNOȘTINȚE

FOLOSITOARE

96

„DIN LUMEA LARGĂ”

DIRECȚ. REDACȚIONALĂ PROF. UNIV. I. SIMIONESCU

BCU C

COPILĂRIA OAMENILOR ALEȘI

DE

I. SIMIONESCU

Profesor la Universitatea din București

EDITURA „CARTEA ROMĂNEASCĂ” BUCUREȘTI

Prețul Lei 8.—

„CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE“

* = 8 lei numărul; celelalte 5 lei.

Numerele care lipsesc sunt vândute.

CUNOAȘTEREA ȚĂRII

- C. 5. **Bucovina** de I. SIMIONESCU.*
C. 7. **Dobrogea** de C. BRĂTESCU.*
C. 14. **Românii de peste Nistru** de V. HAREA.*
C. 17. **Govora și Călmănești** de I. SIMIONESCU.*
C. 18. **Moldova** de I. SIMIONESCU.*
C. 19. **Românii din Ungaria** de I. GEORGESCU.
C. 20. **Jud. Turda** de I. MUREȘEANU.
C. 21. **Țara Hațegului** de G. TODICA.
C. 25. **Cetățile de pe Nistru** de AP. CULEA.
C. 27. **Valea Jiului din Ardeal** de P. HOSSU-LONGIN.
C. 28. **Țara Bârsel** de N. ORGHIDAN
C. 29. **Vechiul ținut al Sucevei** de V. CIUREA.
C. 30. **Macedo-Românii** de TACHE-PAHAĞI.
C. 31. **Românii din Banatul Jugoslav** de PR. BIZAREA.
C. 34. **Maramureșul** GH. VORNICU.
C. 39. **Blajul** de ALEX. CUPEANU-MELIN.
C. 54. **Banatul** de D. IZVERNICEANU.*
C. 55. **Zarandul** de G. CAMBER.*
C. 57. **București** de V. MIHĂILESCU.*
C. 62. **Carmen-Sylva** (TEKIRGHIOI) de DR. COCA ODESEANU.*
C. 75. **Republica moldovenească a sovietelor** de N. SMOCHINĂ.*
C. 88. **Vatra-Dornel** de I. SIMIONESCU.*

ENERGII ROMĂNEȘTI

- C. 11—12. **A. Șaguna** de I. LUPAȘ. (101.)
C. 22. **Sp. C. Haret** de I. SIMIONESCU.
C. 24. **N. Milescu** de I. SIMIONESCU.
C. 47. **Dănilă Apostol** de N. P. SMOCHINĂ.*
C. 53. **A. Odobescu** de AL. TZIGARA-SAMURÇAȘ.*
C. 56. **Iord. Golescu** de N. BĂNESCU.*
C. 63. **Gh. Coșbuc** de V. M. SASSU.*
C. 64. **A. Philippide** de I. IORDAN.*
C. 65. **N. Gane** de A. GOROVEI.*
C. 68. **Gh. Lazăr** de PAUL PAPADOPOI.
C. 70. **G. Enescu** de M. COSTIN.*
C. 71. **C. I. Istrati** de C. KIRIȚESCU.*
C. 72. **Al. Vlașuță** de V. M. SASSU.*
C. 73. **V. Pârvan** de I. ANDRIEȘESCU.*
C. 74. **Ion Creangă** pedagog și învățător de V. GHEȚEA.*
C. 76. **P. Cerna** de L. PREDESCU.*
C. 77. **Grigore Ureche și Miron Costin** de L. PREDESCU.*

- C. 78. **I. Ellade-Rădulescu** de GEORGE BAICULESCU.*
C. 79. **Ep. Melchisedec** de GH. DINCĂ.*
C. 80. **P. Ispirescu** de P. I. PAPADOPOI.*
C. 82. **Cărturarii din Banat** de TRANDAFIR LAȚIA.*
C. 83. **M. Eminescu** de V. GHEȚEA.*
C. 84. **Gh. Țițelca** de N. CIORĂNESCU.*
C. 85. **Mitr. Dosoftei** de GH. DINCĂ.*
C. 86. **Dr. I. Cantacuzino** de DR. GR. T. POPA.*
C. 87. **Veniamin Costache** de TEODOR CERBULEȚ.*
C. 89. **V. Alexandri** de V. M. SASSU.*
C. 90. **P. Hașdeu** de P. PAPADOPOI.*
C. 91. **Mitr. Antim Ivireanu** de TH. CERBULEȚ.*
C. 92. **Ion Ghica** de VICTOR SLĂVESCU.*
C. 93. **Invățătorii folcloriști** de ARTUR GOROVEI.*
C. 94. **Variam, Mitropolitul Moldovei** de GH. DINCĂ.*
C. 95. **Delavrancea, Omul și opera** de GRIGORE BĂJENARU.*
C. 96. **Copilăria oamenilor aleși** de I. SIMIONESCU.*

ȚĂRI STRĂINE

- C. 4. **Finlanda** de I. SIMIONESCU.*
C. 16. **Lituania** de G. NASTASE.
C. 23. **Danemarca** de MAGDA D. NICOLAESCU.
C. 32. **Coasta de Azur** de I. SIMIONESCU.
C. 33. **Elveția** de TRAIAN G. ZAHARIA.
C. 35. **Austria** de I. SIMIONESCU.
C. 36. **Belgia** de TRAIAN G. ZAHARIA.
C. 37. **Afganistanul** de I. SIMIONESCU.
C. 41. **Pe urmele lui Robinson Crusoe** de I. SIMIONESCU.
C. 42. **Din Norvegia** de I. CONEA.*
C. 44. **Japonia** de I. SIMIONESCU.*
C. 45. **Într-o mănăstire din Himalaya** de MIRCEA ELIADE.*
C. 48. **New-York** de P. COMĂRNEȘCU.*
C. 59. **Abisinia** de I. SIMIONESCU.*
C. 60. **Polonia** de I. SIMIONESCU.*
C. 66. **Lecturi geografice.—Asia** de I. SIMIONESCU.*
C. 81. **Sfântul munte** de AUREL COSMA.

ISTORIE

- C. 25. **Cetățile moldovenești de pe Nistru** de AP. D. CULEA.
C. 43. **Din vremea lui Ștefan cel Mare** de GEN. R. ROSETTI.*

SERIA C.

No. 96

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE
DIN LUMEA LARGĂ

COPILĂRIA OAMENILOR ALEȘI

DE

BCU Cluj **I. SIMIONESCU** Library Cluj

Profesor la Universitatea din București

EDITURA „CARTEA ROMÂNEASCĂ”, BUCUREȘTI

32335—940

222161

S'AU TIPĂRIT DIN
CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

PÂNĂ ACUM

2.408.000

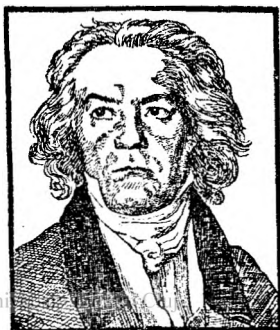
DE EXEMPLARE

L. van Beethoven.

(1770—1827)

De când mai ales se transmit prin radio simfonii și sonate, nu poate să se aplece copil de școală, care să nu fi auzit de numele lui Beethoven.

E pomenit de o lume întreagă cu cea mai adâncă smerenie, fiind mai cunoscut de cât mulți împărați de strășnicia cărora s'a cutremurat lumea.

Numele este al unui artist care a avut darul să redea prin muzică tot sbuciumul sufletesc al omului, dela plăcerea zărilor senine, până la clocoțișul furtunilor. Deaceea Beethoven pare veșnic între noi, lângă noi. Când îi ascuți muzica, te aștepți să apară dindărătul orchestranților.

Viața lui întreagă însă a fost ca drumul spre Golgota. A cunoscut prea puține clipe de mulțumire, în afara aceleia de a împrăștia printre semeni lumina cea dumnezeiască. Altul s'ar fi ostenit la mijlocul drumului. Beethoven vrea să dea altora mângâiere și înălțare. Invinge sărăcia, boala, nea-

junsuri și lasă după moarte cea mai însuflețitoare muzică din câte s'au scris.

Necazurile l'au învăluit chiar din copilărie. N'a cunoscut nici fericirea râsului, nici jocul altor copii.

S'a născut în mansarda unor căsuțe doznice de pe o stradă mărginașă din orașul Bonn pe Rhin. Pe ferestruicele mansardei nu pătrunde nici o rază de soare, iar în curtea întunecoasă și strâmtă, nu se știe ce e mângâerea soarelui.

În odăițele joase, cu grinzi în plafon, s'a cuibărit de timpuriu sărăcia.

Tatăl lui Beethoven, muzicant și el, era un om brutal și bețiv. Ii trebuia într'una bani ca să aibă ce bea. Din pricina acestui viciu, din 7 copii ce-i avu, numai trei rămân în viață.

Femeia lui, fiică de bucătar, era o adevărată mucenică. Ea cât mai răspânda în casă bunătatea și blândețea printre copii, care nu știau unde să se ascundă când tatăl lor venea beat acasă. Beethoven păstrează toată viața, pentru mama lui, cea mai duioasă amintire.

Sărăcia, n'ar fi fost nimica. Mulți copii cresc în sărăcie, dar cunosc și clipe de uitare, când încalcă pe vătrar și se cred împărați.

Lui Beethoven, ca copil, nici atât nu i-a fost dat.

La vrâsta de 4 ani îi sângeră vârful degetelor, țintuit în fața pianului și silit să exerciteze până ce cădea de oboseală.

Tatăl lui, simțind scânteia geniului muzical în copilul cu figura serioasă de cum putu să se rîdice copăcel, îl silea să cânte, căci vroia să-l ex-

ploateze ca să câştige bani, având drept exemplu pe celălalt copil-minune, Mozart, purtat pe la curtea împărătească ori înaintea Papei.

Atâta chin ce a suferit micul Beethoven din această lacomă dorință în cât aproape ajunsese să-l desguste de muzică.

Tatăl său însă și-a ajuns scopul. La 8 ani copilul dădu un concert la Colonia. Copilăria s'a sfârșit; geniul prinde să încolțiască.

Pentru desvoltarea lui să cerea o pregătire. Școala propriu zisă, cu citit și socotit, fu lăsată'n părăsire, față de nevoia de a fi instruit numai, în arta de a executa, ci și în aceia de a compune.

În vremea aceasta însă mizeria, acasă, creștea; tatăl îmbătrânește înainte de vreme; nu mai poate munci din greu, iar puținul ce câștiga îl dădea pe băutură. Copilul, cel mai mare dintre cei trei, de timpuriu trebuie să vie în ajutorul familiei. Mai ales când și mama sa îl părăsi pentru totdeauna, lovitura cea mai crudă din viață, Beethoven rămâne, la 17 ani. îngrijitorul fraților săi și a tatălui ajuns aproape neputincios.

Dădea lecții de muzică; intră ca executant în orchestra palatului, numai să poată să-și țină familia din munca sa.

Muncia și căta de dânsa, fără să cârtească. Bunătatea ce-l caracterizează viața întregă, se arată de pe acum. Și mai târziu va ajuta pe fratele său, iar dela fiul acestuia, pe care-l iubea ca pe copilul propriu, va avea multe neajunsuri de îndurat.

Necazurile copilăriei nu iau sfârșit decât atunci când Beethoven părăsește, la 1787, orașul unde s'a născut, spre a începe sborul către înălțimile neatrinse de alții.

Benjamin Franklin.

(1706 - 1790).

Franklin nu e cunoscut numai ca luptător pentru încheierea Statelor-Unite; mai popular a devenit prin experiența cu smeul, pe vreme de furtună, de pe urma căreia a ajuns să descopere paratrăsnetul.

Savant, om politic, cărturar, a fost iubit și stimat în țara lui ca și ori pe unde venea în atingere cu lumea. În Franța a impus prin modestia sa, dar a știut să convingă pe un La Fayette, ca să lupte pentru independența Statelor-Unite.

Prieten intim cu Washington, a știut să rămâie în nemândria ce i-a caracterizat viața, chiar când se urcase pe culmea măririi. A trăit modest; n'a uitat de unde a pornit.

Franklin, ca și mulți alți aleși ai omenirii, se trage dintr'o săracă familie scoțiană. Sărăcia l-a făcut pe tatăl său să treacă Oceanul, unde tot în sărăcie ș'a crescut copiii. N'ajunsese, ca fabricant de

lumânări, să câştige decât atât cât era nevoie pentru hrana numeroasei sale familii.

Benjamin se născu la 1706.

Ce era să iasă din el decât un meseriaş ca şi tatăl său, ca şi fraţii lui.

Nici n'avea 8 ani şi începu ucenicia, mestecând cât e ziua de mare grăsimea pusă la topit. Ahea ştia să citească şi să socotească, de altfel mare lucru pe vremea aceea chiar la americani, dar la fabricarea lumânărilor se pricepea. Se pricepea dar nu-i plăcea. Il înăduşa mirosul de grăsime rân-cedă ce umplea şopronul sub care se dogorea.

De cum scăpa, spre sară fugea la malul mării. Răsufli adânc aerul proaspăt. Folosea câte o lun-tre fără stăpân, ca să se abată până 'n larg, unde rămânea singur între cer şi apă fără sfârşit. Era fericit, căci era liber.

Tatăl său văzând că nu-i place meşteşugul de pe urma căruia el îşi hrănia familia, l-a trecut la altul. Dar copilul mic de 10 ani, căuta mai degrabă să ieie o carte şi să şază la malul mării.

În biblioteca tatălui său, muncitor inteligent, că-ruia îi plăcea să citească, dădu peste *Viaţa oa-menilor mari* de Plutarh. Cartea aceasta îl influ-enţă aşa de mult încât copilul nu visa decât nu-mai fapte mari. Mai învăţă ceva din ea: nu se a-junge la glorie fără muncă şi răbdare.

De aceia el ascultă de tatăl său, pe care-l res-pecta adânc, şi intră lucrător la tipografia frate-lui său.

Tatăl socoti minunat de bine; copilul lucra ziua, iar noaptea lua cărţi şi citea. Meşteşugul era

mai aproape de inima copilului. Băiatului îi plăcu să culeagă; așezând literele în *teasc* i se părea că lua și el parte la alcătuirea cărții. Era în culmea fericirii, mai ales că de îndată ce scăpa dela lucru, și după ce mânca, se închidea în mansarda ce-i servea drept odaie de dormit. Uneori îl apuca ziua citind.

Citea, dar începe să deprindă și a compune.

E bine să afle copii români chipul cum Franklin s'a deprins să compue. Când găsea o carte cu stil ales, lua note din ea; mai târziu încerca să reproducă din memorie frazele așa cum le citise. Astfel a ajuns să scrie limpede, ca să-l înțeleagă lesne alții, să scrie precis, adică fără multă vorbărie.

Intr'o seară cei cu care se împrietenise în port, hamali, ori luntrași, se pomeniră că le citește două balade cu subiecte din viața marinarilor. Atât de mult ce le-au plăcut în cât repetându-le altora au ajuns populare în lumea marinarilor.

Fratele său, hrăpăreț și răutăcios din fire, căuta să folosească tot ce încerca Benjamin să scrie. I-a tipărit baladele. Au fost cele dintâi tipărituri ale lui Franklin. Dar din ziua aceia n'a mai avut zi bună cu fratele său, din ce în ce mai cârciogar și mai răutăcios. Pe lângă toate era și invidios, că nu poate scrie și el.

În Boston pe vremea aceia începuse să iasă ziare. Unul se tipăria în tipografia fratelui lui Franklin, spre bucuria lui, căci adese scria articole nesemnate, care plăceau. Aceasta făcu și mai invi-

dios pe fratele său, care începu chiar să-l lovească, ceiace nu putea suferi copilul cu alte gânduri căpătate din citire, asupra raporturilor dintre oameni.

Într'o bună zi își adună ce avea și părăsi tipografia, ca să aibă liniște și libertate.

În zadar însă încercă să între la alte tipografii. De ciudă fratele său l'a descris tuturor în culori atât de urâte că nimeni nu vroia să-l ieie drept lucrător.

Văzându-l amărât, unul din cei cu care se împrietenise la marginea mării, îi propuse să plece cu el, chiar a doua zi, la New-York. Dacă va găsi de lucru acolo, bine; de nu, îi va da o scrisoare de recomandare la Filadelfia, unde are un prieten proprietar de tipografie.

Și astfel începe Franklin, la 17 ani, pribegia, adesa folositoare unui om; îl pune în situație să cunoască oameni și locuri, altele de cât acele cu care s'a obișnuit.

Viața adevărată începe dela Filadelfia. Aici. își agonisește ceva bani, economisind și dela mâncare. Dorea să-și cumpere o tipografie, spre a tipări cărți cu cunoștințe folositoare pentru mulțime.

Își ajunsese dorința, după ce făcu un drum la Londra, unde cercetă nu numai ale tipografiei, dar frecventă și pe oamenii de litere și de știință. În lucrătorul tipograf, deși nici la vrâsta de 20 ani, încolțise nu numai gândul de a scrie ci și acela de a cerceta.

Așa a ajuns literat și savant.

M. Faraday.

(1791—1867)

De activitatea migăloasă și îndelungă a lui Faraday se leagă dezvoltarea de azi a electricității și aplicările ei industriale.

Faraday a muncit din greu, fiindcă a trebuit să biruie un mare cusur pentru un om de știință: lipsa ori slăbirea memoriei.

Dar a învins numai printr'o voință fără samăn și o răbdare care întrece orice închipuire.

Nici copilăria lui, ca a altor oameni de samă, n'a fost scutită de griji, înainte de toate pentru că părinții lui erau muncitori săraci într'un sătuc de lângă Londra. Tatăl său era potcovarul satului. Mama, femeie muncitoare și desghețată, nu putea citi.

Copilul, de mic știi ce e nevoia.

Trebuia să deie ajutor la gospodărie, ba aducând apă, ba un vreasc.

Noroc a avut că părinții lui, măcar că erau săraci, rupeau dela gură numai ca să plătească școala copiilor, căci în Anglia școala primară nu era ca la noi, gratuită. Invățătorul trebuia plătit de părinții copiilor.

Abea termină școala și fu îndreptat spre meșteșug.

De altfel copilul dădea semne că-i plăcea meșteșugul, trăind toată ziua în încăperea luminată de scânteile ce se împrăștiau din loviturile de ciocan.

Spre norocul lui, fu dat la un legător de cărți.

Era blajin, ascultător și-și îndeplinea ucenicia cu sârguință.

Odaia de dormit se afla într'un soi de grajd ; nu ar fi schimbat-o pe cel mai bogat palat din lume. Acolo își făurea idealul ce avea să-l călăuzească în viitor.

Intins pe patul sărăcăcios, la o lumânare de său cumpărată din economiile sale, citea cărți luate dintre acelea date la legat.

Astfel a putut să citească diferite capitole de fizică, cuprinse în vestita *Enciclopedie britanică*. Așa căpătă primele noțiuni din știință, în care a devenit mai târziu îndrumător și întemeietorul unei ramuri importante.

Copilul mic de 12 ani, își dădea seama de câte îi lipsesc, căci dela învățătorul satului abea putea să deprindă scrisul și cititul. Ca să ajungă la un stil limpede, precis, așa cum îl gusta din cărțile citite, se exercita mereu ca și Franklin, copiind sau reproducând scrisul altora. Ca să aibă prilej să compuie, trimetea scrisori tovarășilor lui rămași în sat ori împrăștiați după câștigul pânei.

Rupând dela gură, împrumutând dela fratele său, rămas ferar în sat, adună banii trebuitori ca să poată plăti cursurile de vară ce se țineau de către mari învățați. El însuși, când va ajunge cu renume

universal, nu va simți mulțumire mai deplină decât ținând prelegeri la cursurile de adulți.

Numai așa ajunge să asculte lecțiile marelui fizician Humphry Davy. De atunci deprinsese un obicei, care l'a salvat mai târziu. Însemna într'un carnet, nedespărțit de el, notițe din ce citea sau din cele ce asculta.

În asemenea carnet își însemna el mai târziu și fazele zilnice ale experiențelor, căci nu se putea bizui pe slaba-i memorie.

Obiceiul de a lua note i-a deschis și porțile laboratorului în care lucra Davy, și pe care avea să-l conducă el o viața întreagă.

Un client al legătoriei, văzând interesul ce pune ucenicul pentru cărțile științifice și în special pentru fizică-chimie îi înlesni să urmeze cursurile ținute la Davy la societatea regală din Londra.

Cu pregătirea științifică sumară ce o căpătase din ceia ce-i căzuse sub mână, în legătorie, îi venea greu să urmărească și să înțeleagă prelegerile savante ale marelui fizician. L'a scăpat din încurcătură obiceiul de mai sus. Cu atâta sârguință scoțea note, încât îi serveau drept carte, în liniștea odăiței.

După un an de prelegeri, elevul copiază cu osârdie notele scoase și le duce lui Davy; Davy primi pe ucenicul legător de cărți, care năzuia spre știință cu un surâs binevoitor, dar îl sfătui prietenește să nu părăsească legătoria, „spunându-i că știința este cam aspră stăpână, și că, din punct de vedere bănesc, ea răsplătește rău pe acei care se devotează în slujba ei“.

La perseverența lui Faraday, Davy este învins. Ca experiență, îl ia pe lângă el drept ajutor de preparator, ceiace înseamnă laborant ori om de serviciu, care ajută la experiențe. Prin aceasta însă Faraday a isbutit să-și ajungă ținta mult dorită.

Omul de serviciu ajunge preparator și apoi înlocuiește pe profesorul său.

Răbdarea, voința și munca biruie în toate.

George Stephenson.

(1781 – 1848)

Ajutorul dat de școală, pentru pregătirea adevăratei vieți, înseamnă mult, dar nu e totul. Omul se sprijină în viață e dreptul pe cunoștințele folositoare căpătate în școală, dar *fără muncă* nu aunge la desăvârșire.

G. Stephenson e cunoscut ca făuritorul locomotivei de drum de fier, aproape așa cum a rămas până în ziua de azi. El e acela care începe în Europa să așeze șine de fier pentru scurtarea distanței dintre oameni. Își închipue oricine însemnătatea operii săvârșite de Stephenson pentru progresul omenirii.

Și el a plecat în viață tot din coliba sărăcăcioasă, în care nu se furișau clipe senine decât doar când se cânta vre-un psalm.

Născut într'o regiune minieră din Anglia, tatăl său fu minier. Aproape nu știa ce este lumina zilei, căci ieșit din cotloanele întunecate, de sub pământ, cădea de oboseală, spre a se întoarce din nou la munca subpământeană.

Copilul a crescut ca și ori ce copil sărac. Nici măcar la școală nu se putea duce. Părinții n'aveau cu ce plăti pe învățător. Copilul trebuia să vie într'un fel în ajutorul familiei. În coliba săracului toți trebuiau să muncească. La 8 ani micul George păzea vitele.

Nu-i fu îngăduit să-și ducă prea îndelungă vreme viața în lumina soarelui și mireasma florilor. Era doar fiu de minier, din familie de minieri. La 10 ani se coborî și el în întunerecul minei.

Așa începu viața lui de trudă.

Era însă un copil cuminte; băga 'n seamă tot ce-i ieșea mai deosebit în cale. Il interesa mai mult mașinăriile ce funcționau în tăinuitul adânc al pământului. Cea care îi fu dată în seamă o îngrijea pare că ar fi fost o ființă.

Copilul, cum am spus, era bun observator. Ii era dragă mașina, dar cu privirea lui ageră îi desfăcea încheieturile, îi căuta inima care o pune în mișcare. În acest chip, putu să dea viață unei mașini condamnată chiar de către inginerii specialiști, ca moartă, fier vechiu.

Treceau anii, fără nici o zi senină.

Când a început să-și dea seamă la vârsta de 17 ani, cât îi lipsește, neștiind nici măcar citi, îl cuprinse un mare necaz. Printr'o îndârjită voință înlătură repede ceia ce din lipsa părinților nu i-a fost dat să cunoască.

Abea ieșea din mină și dădea fuga la învățător. Când a deprins și taina cititului nu pleca fără o carte cu el. O clipă de răgaz de avea, în interiorul minei, la opaițul lămpilor, scotea cartea și citea. Ca să poată să vie în ajutorul părinților dar să-și plătească și învățătorul, ori să-și cumpere o carte, trebuia să-și rupă din ceasurile de odihnă, ca să repare bocancii minierilor sau chiar ceasornicele lor.

Munca, sfânta muncă neslăbită, de tot ceasul la ori ce și ori cum, nu numai că i-a dat liniștea de a suporta nevoile pășind printre ele, dar i-a adus și răsplătirea de mai târziu. La 22 ani avu un copil, prin care cunoscu adevăratul folos al științei, căci învăța cu el seara când venea dela școală.

Copilul îi deveni pe urmă tovarăș, iar amândoi deschid zări noi lumii întregi.

Thomas Edison.

(1847—1931).

Pentru a răsbi în viață se cere minte ageră și mai ales hotărîre chibzuită și fără întârziere.

Numai așa a ajuns Edison să deje omenirei ce

a dat; tot prin repede acțiune s'a scuturat de sărăcie, când începuse să încolțească mai rău.

Ce n'a fost în copilăria lui?

S'a născut în 1847 la Milan, un orașel în Statele-Unite unde se făcea târg de cereale. După tată se trăgea dintr'o familie de morari olandezi, venită în America pe la 1737.

Părinții lui, se bucurau de oarecare stare când Thomas a venit pe lume. Cum

stau lucrurile prea adesea nu numai în America, comerțul nu e statornic. Drumul de fer dădu altă direcție afacerilor negustorești. Orașul Milan deveni liniștit, iar viața grea. Sărăcia amenința familia.

Tărăgăneală nu se încăpea. Familia întregă se mută la Port Huron în Statul Michigan. Thomas era de 7 ani, când avu loc această întorsătură în viața părinților săi. Au ajuns la așa sărăcie încât n'avură măcar cu ce să-i plătească școala. Noroc că mama lui a fost pe vremuri învățătoare, așa încât la dragostea mamei învățătura i-a fost mai ușoară.

Nevoile se încuibaseră cu temei în casa părinților. Atunci fu silit și copilul de 12 ani, să vie în ajutorul lor. Se făcu vânzător de ziare, de fructe, bomboane ori limonadă, pe linia ferată ce lega orașul său cu altul apropiat.

Nu perdea vremea; știa cum să se poarte cu lumea. Ajunge astfel cunoscut și iubit. Afacerile

ii mergeau deci bine. In timpul liber dela negustorie, între 2 trenuri, nu hoinărea. Se înfunda în biblioteca publică și citea, citea ce-i venea la îndămână, luând cărțile în șir, cum erau așezate în rafturi. Până când i s'a observat setea de citit, el terminase cartea lui Gibbon : Căderea imperiului roman, Istoria Angliei de Hume. Pus pe cale în ale cititului de cătră conducătorii bibliotecii, își organizează altfel viața. Il atrăgeau experiențele de fizică și chimie. La 13 ani ajunge experimentator; cutii de conserve, lulele vechi îi serveau drept aparate de chimie.

Inainte de a inventa ceva, ajunge tipograf și zetar ; scoate singur o gazetă locală, tipărită într'un vagon vechiu, ce-i servea de laborator. Când ajunge să câștige ceva bani, o nenorocită întâmplare făcu să se năruie totul. Avu loc o explozie. Laboratorul ieă foc ; ieă foc și tipografia de alătura ca și vagonul în care erau adăpostite. Conducătorul care din dragoste îi împrumutase vagonul, îl dă afară din el, ba îi cârpește și vreo două palme de rămâne surd de-o ureche toată viața.

Pierderea vagonului a fost o grea lovitură pentru Edison. După cum singur a mărturisit mai târziu, nici odată n'a fost mai neconsolat, de cât când s'a întâmplat această nenorocire.

Mamă-sa l'a mângâiat, i-a permis să se folosească de pivnița casei drept laborator. Explozia se vede i-a schimbat gândurile. Dela experiențele chimice trece la cele fizice, la electricitate. Cu tovarășul său James Word, încercă o instalație telegrafică ;

izvorul de curent trebuia să-l deie două pisici, care însă nu se lăsară chinuite cum vroiau experimenterii. Aceasta fu prima încercare, nereușită însă, a marelui inventator de mai târziu. Nu se descurajă căci își dădu seamă că n'are cunoștințele elementare de fizică.

Copilăria s'a încheiat: Incep anii de pribegie. După cum din vânzător de ziare ajunge telegrafist, din telegrafist se râdică la director de căi ferate. Sborul îl tot înalță, până ce trece în liniștea laboratorului și a înfăptuirilor, din care numai moartea îl scoate la vrâsta de aproape 90 ani.

BCU Cluj / Central Library Cluj
A. Carnegie.
 (1833—1919)

Marele industriaș ș'a lăsat bună parte din averea sa imensă pentru biblioteci, muzee și mai ales pentru cercetări științifice. La Institutul Carnegie au lucrat și români; darul făcut țării sale ajunge dar omenirii întregi.

Până să capete averea-i fabuloasă, a trecut mai înainte prin mizerie; munca perseverentă l-a dus la situația invidiată de o lume întreagă.

Copilăria lui Carnegie n'a fost cruțată nici de frig, nici de foame.

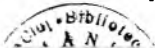
S'a născut într'un sat din Scoția. Părinții erau muncitori modești. Tatăl său era țesător, cum a fost și bunicul. Țesea acasă, căci pe aceea vreme industria casnica era în toi, iar meșteșugul se trece din generație în generație.

Cam pe vremea când se născu Andrew Carnegie, industria mare începe să dăuneze celei mici. Răsboaiele mecanice făceau să amuțească pe cele din odăile scunde, în care pătrundea, încet, încet sărăcia. Cele vre-o 4—5 răsboaie din familia lui Carnegie încetară de a mai țacăni, iar bătrânul fu nevoit să intre ca lucrător în fabrici. Ca să mai crească venitul casei, mama deschide în colțul străzii o prăvălioară. Copilul nici de zece ani, înainte de a merge la școală, dimineața, trebuia să care apă din capătul străzii, ceace nu era nici ușor nici plăcut. La fântână trebuie să facă coadă și nu rar, iarna, sufla în pumni ca să nu-i înghețe mâna pe toarta cofei. Când ieșea de la școală iarăși trebuia să facă diferite comisioane pentru prăvălia mamei sale, sau să ducă socotelile la clienți și să încaseze banii.

Se deșteptă însă în el de mic mândria că la 10 ani putea fi de folos familiei sale. Aceasta îi dete tăria să sufere și frigul și osteneala.

Sărăcia însă își arăta tot mai hidos colții, ceiace duse pe bătrâni la hotărîrea, de a emigra în America. Era socotită drept țara în care munca duce repede la isbândă.

La 13 ani cu multă părere de rău a părăsit Scoția. Nu ș-a uitat niciodată patria copilăriei; nu-și

închipuia că există o altă țară mai mândră decât ea. Niciodată nu credea că va deveni american ci că în America va trăi vremelnic. Ținea să se întoarcă îndărăt acolo unde a cetit pe Burns, poetul țărânimii, sau unde trăise Wallace, eroul care s'a răsvrătit împotriva stăpânirii engleze.

Dragostea de patrie înrădăcinată adânc în inima copilului n'a slăbit până la bătrânețe ; a închis ochii pe pământul copilăriei.

Sbuciumul vieții l'a avut însă în America. Cum au ajuns acolo, norocul nu le-au surâs deodată. Tatăl a fost nevoit să se vâre lucrător în fabrică, iar copilul la 15 ani, tot ca lucrător, lângă tatăl său, își începu câștigul.

Duceau viața cu greu. Noroc de buna gospodină care mai aducea puțină lumină în casă. Era mamă, îngrijitoare, bucătăreasă, guvernantă, învățătoare. Aceasta e avantajul copiilor săraci când se nimerește ca mama să fie cum trebuie. Carnegie i-a purtat dragoste și respect, cât a trăit. „Ori unde se afla, pretutindeni ea se găsea mai presus de cei din jurul ei“.

Copilul nu putea să sufere văzând necazul părinților. Vroia cu tot dinadinsul să le vină în ajutor. Așa s'a băgat și el ucenic în fabrica în care tatăl său era lucrător. Câștiga 1 dolar și 20 cenți pe săptămână. Se scula cu noaptea'n cap iarna pe ger, venea sara târziu și obosit acasă. Era însă fericit. „Eram în sfârșit de ajutor familiei, scrie el mai târziu ; câștigam și nu mai eram povară părinților“.

Părăsi fabrica pentru o alta unde ca fochist avea 2 dolari pe săptămână.

Cam grea muncă pentru bietul copil, căci de multe ori nu dormea noaptea de grijă. Ori era prea puțin foc și mașina se oprea, ori era prea mult și căldărea putea să plesnească.

Indura toate numai din ambiție de a se arăta „om” și mai ales făcea tot ce putea ca să nu afle părinții nimic din aceste neazuri mici față de ale lor.

Mult nu a stat în acest loc. Stăpânul său avu nevoie într'o zi de niște socoteli urgente. Carnegie le făcu atât de repede și bine, încât fu angajat drept contabil.

Cât de dornic era de perfecționare, la o vârstă când alții s'ar fi mulțumit cu câștigul destul de bun ce-l avea, se vede din aceia că nu se lăsă până ce nu deprinse contabilitatea în dublă partidă, de care auzise.

Veșnic în mișcare, mereu dornic de mai bine, ajunge și el ca și Edison factor de telegraf.

Tatăl său nici nu vroia să audă. Funcția de factor e grea. Să trimeți în puterea nopții un copil cine știe unde, ca să ducă o depeșă !

Anul 1850 în care ocupă această slujbă îl so-coate Carnegie ca o întorsătură fericită în viața sa. Un factor de telegrame, are ocazie să vie în contact cu lumea, să afle, să observe.

Ajunsesse în Pitsburg un oraș mare, plin de viață.

Avea 2 dolari și jum. pe săptămână, dar și însărcinarea să măture dimineața biroul. Le făcea cu plăcere.

Spiritul lui de negustor încolțește. Pentru telegramele mai depărtate factorul are drept la 10 cenți mai mult. Dela acești cenți se băteau toți factorii. Lui Carnegie îi veni în minte o idee; toate aceste taxe extra să fie puse într'o pușculiță și la sfârșitul săptămânei să fie împărțite frățeste între toți factorii. Liniștea se lăsă iarăși între tovarăși.

„A fost cea dintâi încercare a mea pentru o organizare financiară“ scrie el mai târziu.

Viața de factor însă nu-l opri ca în timpul liber „să mânânce“ cărțile din biblioteca unui colonel, care puse la dispoziția ucenicilor o bogată colecție de cărți.

Munca, mătura biroul, alerga cu depeșile, se instruia. BCU Cluj / Central University Library Cluj

O lume nouă răsare pentru micul factor, din citit.

Isteț cum era, așteptând să-i vie rândul la telegrame, asculta bătăile aparatelor de transmisiune.

Intr'o bună zi se încumetă spre uimirea funcționarilor bătrâni să scrie o telegramă după auz.

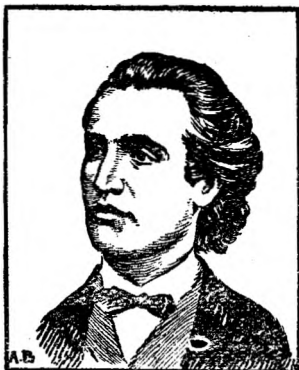
Aproape să fie bătut de ei; se vedeau concediați, căci ei nu știau să primească telegramele de cât pe șuvițele de hârtie. Rezultatul fu că patronul îi mări leafa cu 2 dolari pe lună. Nici milioanele de mai târziu nu i-au făcut atâta bucurie, ca cei 2 dolari câștigați pe deasupra. Când i-a primit l'a apucat amețeala. Nu-și aduce aminte dacă a mulțumit măcar. Alergă nebun până acasă, spre a vărsa sâmbria, casieriței familiei. Era fericit.

M. Eminescu.

(1850—1889).

Satul Ipotești, în care a copilărit Eminescu, este așezat pe coasta trăgănată a dealurilor, care încep de aici să se înalțe până'n Siret. Păduri dese de fag le acopăr în parte; ogoarele se întind de restul terenului.

Natura blândă a regiunii din jurul Botoșanilor,

formează cadrul casei proprietarului, tatăl lui Eminovici. De jur împrejur stau căsuțele cu acoperișe de stuh și prispelute, aparținând sătenilor blânzi și cu privirea blajină. Drumul mare, bătut, către Botoșani, ocolește satul.

În acest mediu deplin rural, izolat, cu taina pădurii într-o parte și semnele muncii neogoiate în alta, ș'a dus Eminescu copilăria fragedă. Asculta povești; alerga după flori; nu se temea nici de șerpi, după spusa unui bătrân din sat.

Scurtă i-a fost fericirea copilului crescut în mijlocul naturii, de care însă se legase sufletește, fiind îngrijit de o mamă bună și duioasă, la care copiii găseau adesea mângâiere de la aspra autoritate a tatălui.

Hoinăreala și joaca prin curte și grădină, prin pășunea înflorită ori prin haturile stropite cu

câțiva maci ca sângele, nu-i erau străine; de copil avea o fire vioaie și dornică să cunoască tot mai multe.

Copilăria adevărată, viața fără multe griji în casa părintească, se sfârșește prea repede. La 8 ani este trimis la Cernăuți să termine școala primară și să învețe nemțește ca și frații lui mai mari, un principiu la care ținea morțiș părintele autoritar.

Fie că traiul la diferite gazde era prea deosebit de acel de lângă mama grijulie, fie că dorul de libertate în natura primitoare din satul său îi rămăsese înrădăcinat în amintire, copilul nu rămâne statornic. De câteva ori fuge din orașul cosmopolit și se întoarce la Ipotesti. Să poate ca această nestatornicie să fi fost legată și de firea lui. Nu-l oprește nici osteneala drumului, făcut în bună parte pe jos, nici bătaia tatălui, ci în diferite rânduri trebuie să fie dus cu sila îndărăt la Cernăuți.

Fugea nu doar că nu voia să învețe. Micul elev citea orice carte mai bună îi cădea în mână. Și astfel trec anii în sbucium și sufletesc, căci necontenitele fugi dela învățătură, nu se pot pune în sama numai a groazei de școală. Din acest neastâmpăr, tatăl său căzu la bănuiala că lui Mihai nu îi e de carte; se grăbi să-l deie la meșteșug.

Firea de poet însă izbucnește prematur în elev, din primele clase de liceu. O scânteie a fost îndeajunsă ca să-i atâțe focul ce-i va mistui viața întreagă. Și acea scânteie se născu prin reprezentațiile de teatru, date de Tardini și Vlădicescu în

Cernăuți, reprezentații în limba română, cu piese românești, care stârniră în toți Români din capitala înstrăinată a Bucovinei un fior de emoțiune. Dela această dată, 1865, elevul Eminescu devine un rătăcitor prin meleaguri și orașe depărtate de satul părinților săi. Când la Brașov cu trupa de teatru, când la Sibiu la fratele său, când îndărăt la Cernăuți, un dor de ducă neogoiat îl cuprinde.

În toată această vreme însă îi încolțește și gândul de a scrie; încercări făcuse și mai înainte, dar cea dintâi poezie pe care i-o tipărește I. Vulcan în revista „Familia“ e din 1866, când Eminescu n'avea decât 15—16 ani.

Și astfel ajunge la Blaj, cu gândul să-și întregească școala. Trăește din ceia ce-i dase colegii lui. Doarme unde nimereste, în podul grajdului dela Seminar, pe câmp; mânca ce putea, mai mult struguri cu pâne. Cu hainele rupte, aproape fără ghete în picioare, avea aerul unui adevărat vagabond. Inima lui însă era plină de entuziasmul ce i-l dădea traiul în Roma României, ascultând vorbele bătrânilor, poveștile celor sfătoși. Iși înseamnă în caetul de notițe cuvintele ce-l isbeau prin înțelesul lor; citește în isvoadele străbune din biblioteca seminarului.

Dela Blaj trece la Alba-Iulia, de aici la Sibiu, pentru ca apucând cărări tănuite, să ajungă la București. În toată această vreme de pribegie, dormea pe o rogojină întinsă pe podeaua unei case din sat; mânca Dumnezeu știe ce. Nu-l părăsea însă gândul de a afla cât mai multe din nestima-

tele poporului, nici avântul de a scrie. Era poetul, căruia „Familia“ îi tipărise mai multe poezii, căruia chiar teologii din Blaj îi purtau respect, măcar că curgeau sdrențele pe el.

Gândul de a deveni artist îl atrage tot mai mult. De aceia se apropie tot de o trupă, a lui Pascali. Nu ajunge actor, de cât odată, când joacă rolul unui cioban din Răzvan și Vidra. Devine însă sufleur ca și traducător din nemțește a pieselor necesare trupei.

Duce o vieță de mizerie, dar de adânc idealism. Fu găsit, se spune, într'un hotel din Giurgiu, slujind în curte și la grajd, dar purtând în podul grajdului, unde-i era patul, în fân, poeziile lui Schiller din care declama; mai târziu, când intră ca sufleur la Teatrul Național în 1868, avea nu avea ce mânca, dormea ca vai de lume într'o odăiță scundă, cu o ferestruică mică ce-i lumina odaia, dar nu puteai să te miști de cărțile ce le avea, vre-o 200, întinse pe jos.

În această vreme nu numai că citește cu nesaț cărți românești și nemțești, nu numai că-și înseamnă în caete tot ce i se pare că poate să-i îmbogățească vocabularul, dar scria, într'una scria. „Mortua est“, în această perioadă este făcută; nici nu avea 18 ani. Cât era sufleur la trupa lui Pascali, face cu acesta un turneu triumfal pentru actori, prin Transilvania și Banat, unde sunt primiți cu entuziasm.

Manifestarea aceasta națională, nestăpânită, spontană și cu toată dragostea arătată, umple sufletul

băiatului de 18 ani, de un sentiment național, întărit prin contactul cu cei cari trăiau sub stăpânire străină. Acest sentiment nu-l va părăsi nici mai târziu; el dă poeziilor lui din maturitate nota dragostei de țară și neam care deștepta fără voie vibrarea în sufletele chiar celor adormiți.

Deși în el năvaleau gândurile, era însă cumpătat și stăpânit de un discernământ care contrasta cu tinerețea lui poate dornică să arate că putea scrie versuri. E învățătura din viața marelui poet pentru tinerii cari sunt nerăbdători să deie publicității, ceia ce momentul îi face să creadă că e perfect. Se stăpânea. Spunea prietenilor: „Trebuie să cumpănești de o sută de ori o scriere până o dai publicității“.

Laurii laudei nu-l ademeneau. Se pregătea îndurând mizeria. Citea, citea mereu, nu numai spre a se instrui; nu citea ce-i cădea în mână ci alegea sau cărți de filosofie sau basme, poezii populare românești. Căci ceia ce urmărea nu era numai temeinicia gândirei, cât și cuvintele cele mai apropiate din vocabularul popular spre a exprima cât mai limpede și exact, dând și versurilor îmbrăcăminte care le formează atracția.

Și astfel perioada de sbucium a copilăriei lui, suferind sărăcia, biruind chiar suferința, era pregătirea cea mai priincioasă, prin sine căpătată, pentru ce avea să scrie mai târziu. Pribegia lui dela un capăt la altul al țării „din apele Nistrului începând, în cruciș și 'n curmeziș până 'n Tisa și 'n Dunăre“, nu era o hoinăreală fantezistă, de

vagabondaj fără rost. Vroia să-și cunoască neamul, țara, să-și însenneze vorbele ascultate cu mult drag, să soarbă din viața poporului său, tot ce putea să-i folosească în activitatea-i publicistică de mai târziu.

Cu aceste peregrinări voite, pentru reala învățătură ce va da miez nepieritor poeziilor sale, se sfârșește perioada copilăriei sale.

Trimes de tatăl său la Viena, pășește pe drumul maturității, mai timpuriu decât alții. Prin studiile sale pătrunzând înțelesul vieții, statornicește adâncimea poeziilor sale.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

3378 -1. VI. 1940

...

NUMERE DIN
CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE
RELATIVE LA
AGRICULTURĂ.

LACRIȚIANU C. Alegerea semințelor.

DOBRESCU M. I. Ingrășarea pământului.

ISVORAN I. Cultura tomatelor.

BEJENARIU A. Practica agricolă.

POPU-CÂMPEANU I. Cartoful.

IONESCU-CRISTEȘTI C. Indrumări agricole.

PETRONIUS H. BEJAN. Plante de nutreț.

HULUBEI GR. M. Lupta contra secetei.

SADOVEANU V. Răsadnița și plantele din răsad.

Fiecare număr Lei 8.

A apărut la :

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Prof. I. SIMIONESCU

PITORESCUL ROMÂNIEI

Vol. I. — INTRE DUNĂRE ŞI MARE

121 Pagini cu 87 figuri

Autorul deschide descrierea frumuseţelor ţării prin Dobrogea, interesantă nu numai prin coloritul formelor blânde dar variate, ci şi prin urmele civilizaţiei greceşti şi romane.

Vol. II — IN LUNGUL GRANITEI

143 pag. ; 86 fig. ; 8 tabele.

Mai mult de cât ori când graniţa ţării trebuie să deştepte măcar dorul de a o cunoaşte. Descrierea dată cuprinde nu numai locurile, cât oamenii de acelaş neam care străjuiesc de jur împrejurul ţării.

CUNOAŞTEREA ŢĂRII, E O DATORIE PENTRU ORI CINE

A apărut

I. SIMIONESCU

TINERE, CUNOAȘTE-ȚI ȚARA

un îndreptar atractiv, adresat tuturor, scris
pe înțeles, asupra României.

Volum de 164 pagini, cu 110 figuri, 19 tabele. Lei 70.

EDIȚIA II-a

CUPRINS: Cât e de mare România; Vecinii;
Înfățișarea pământului; Munții; Dealuri;
Câmpii; „Țări”; Vremea; Apele;
Viețuitoarele; Locuitorii; Caracterele
generale ale Poporului Românesc;
Energia românească; Sate - Orașe;
Cetăți, mănăstiri, biserici; Darurile
naturii; Munca pământului; Forța
motrice; Munca Industrială; Tran-
sport și comerț; Trecut și viitor.

De acelaș autor :

TINERE,

CUNOAȘTE-ȚI ARBORII.

Vol. de 110 pag. cu 124 fig. 4 tabele. Lei 60.—

Ambele la „CARTEA ROMÂNEASCĂ”

PAGINI ALESE

(Seria nouă)

Sub îngrijirea D-lui I. PILLAT

Dintre ultimele aparițiuni ale acestei
EFTINE biblioteci, 48 pag. Lei 10.—

M. Eminescu,
Basme în proză.

BCU Cluj University Library Cluj
I. Creangă,
Nuvele.

I. L. Caragiale,
Alte povești.

Poeți Basarabeni.

Esopeia,
Din fabulele lui Esop.

Cartea dorului,
(culegere de poezii populare
de dragoste).

Poeți din Ardeal și Banat.

M. Eminescu,
Poeme populare.

- C. 51. **Țara visurilor împletite** (EGIPTUL) de MIRCEA HEROVANU.*
 C. 61. **Date istorice și culturale din România** de CRONICAR.*

ENERGII STRĂINE

- A. 28. **Oameni de inițiativă** de APOSTOL D. CULEA.
 A. 29. **Henri Ford** de ING. N. GANEA.
 A. 35. **Din viața oamenilor întreprinzători** de APOSTOL D. CULEA.
 A. 40. **M. Berthelot** de M. ZAPAN.
 A. 42. **Goethe ca naturalist** de PROF. I. SIMIONESCU.
 A. 53. **E. Roux** de DR. G. MARINESCU.*
 A. 58. **Newton** de O. ONICESCU.*
 A. 66. **Din viața marilor fizicieni și chimiști** de C. ALLACI.*
 A. 67. **Descartes** de O. ONICESCU.*
 C. 45. **Olarul Savant** de I. SIMIONESCU.*
 C. 67. **H. Machiavelli** de VL. BOANTĂ.*
 C. 69. **I. Urban-Jarnik** de A. GOROVEI.*

ASTRONOMIE

- A. 15. **Planeta Marte** de ION PAȘA.
 A. 16. **Dela Omer la Einstein** de GENERAL SC. PANAITESCU.
 A. 22. **Nebuloasele** de M. E. HEROVANU.
 A. 24. **Scrisori cerești (Meteorite)** de I. SIMIONESCU.
 A. 26. **Mercur și Venus** de C. NEGOIȚĂ
 A. 68. **Stele noi** de C. ARGINTEANU.*

FIZICO-CHIMIE

- A. 18. **Razele X** de AL. CIȘMAN.
 A. 21. **Fulgerul și trăsnetul** de C. G. BRADEȚEANU.
 A. 25. **Din istoricul electricității** de STEL. C. IONESCU.
 A. 30. **Noțiuni de electricitate** de ING. CASETTI.
 A. 38. **Electrochimia și electroliza** de N. N. BOTEZ.
 A. 41. **Izvoare actuale de energie** de E. SEVERIN.
 A. 63. **Circulația materiei** de PROF. I. SIMIONESCU.*
 D. 4—5. **Aerul lichid** de ILIE MATEI.
 D. 25. **Gazele otrăvitoare** de DR. M. ZAPAN.*

ȘTIINȚELE NATURALE

a) Zoologie

- A. 4. **Albinele** de T. A. BĂDĂRĂU.*
 A. 8. **Furnicile** de I. BĂDĂRĂU.*
 A. 14. **Porumbeli mesageri** de V. SA-DOVEANU.
 A. 20. **Protozoarele** de I. LEPȘI.
 A. 50. **Șobolani și șoareci** de PROF. RADU VLĂDESCU.*
 A. 59. **Fluturii de zi** de I. SIMIONESCU.*
 A. 60. **Fluturii de noapte** de I. SIMIONESCU.*

- A. 64. **Paseri de apă** de C. S. ANTONESCU.*
 A. 74. **Instrumente omenеști la plante și animale** de I. SIMIONESCU.*
 B. 59. **Insectele vătămătoare arborilor roditori** de GH. FINȚESCU.*

b) Botanică

- A. 23. **Bacteriile folositoare** de I. POPU-CÂMPEANU.
 A. 56. **Plante carnivore** de I. POPU-CÂMPEANU.*
 A. 65. **Fiori de primăvară** de I. SIMIONESCU.*
 A. 71. **Plante străine din comerț** de I. POPU-CÂMPEANU.*

c) Geologia-Paleontologia

- A. 3. **Gazurile Naturale** de I. SIMIONESCU.*
 A. 33. **Animale de demult** de I. SIMIONESCU.
 A. 34. **Lămurirea potopului** de I. SIMIONESCU.
 A. 49. **Petrolul** de I. SIMIONESCU.*
 A. 54. **Cutremurii** de I. SIMIONESCU.*
 A. 57. **Chilimbarul** de A. RABICHON.*
 A. 62. **Sarea** de I. SIMIONESCU.*

d) Anatomie-Fizlogie

- A. 17. **Cum vedem** de DR. I. GLAVAN.
 A. 37. **Ficatul și boala ei** de DR. M. CĂHĂNESCU.
 A. 47. **Vitaminele** de DR. N. GAVRILESCU.*
 A. 55. **Cum birue viața** de DR. V. ZAHARESCU.*
 A. 61. **Glande cu secreție internă** de DR. C. PARHON.*

e) Biologie

- A. 43. **Viața'n munți** de I. SIMIONESCU.*
 A. 44. **Biologie** de I. SIMIONESCU.*
 A. 45—46. **Fauna Mării Negre** de BĂCESCU M. și CĂRĂUȘU S.*
 C. 10. **Viața în adâncul mărilor** de C. MOTĂȘ.*

MEDICINĂ-IGIENĂ

- A. 72. **Tutunul, fumatul, și sănătatea** de DR. N. GAVRILESCU.*
 A. 73. **Boalele inimii** de DR. C. EACALOGU.*
 A. 75. **Cancerul** de DR. I. GHEORGHIU.
 B. 8. **Sifilisul** de DR. E. GHEORGHIU.
 B. 9. **Despre scarlatină** de DR. I. GHEORGHIU.
 B. 14. **Pelagra** de PROF. V. BAȘEȘ.*
 B. 33. **Mama și copilul** de PROF. M. MANICATIDE.*
 B. 40. **Friguri de bălă** de DR. T. DUMITRESCU.

- B. 44. **Conjunctivita granuloasă** de DR. GLÁVAN.
 B. 45. **Buruien de leac** de A. VOJLANSCHI.
 B. 49. **Lingoarea** de DR. I. DUMITRESCU.
 B. 50. **Blenoragia sau sculamentul** de DR. N. IOAN.
 B. 52. **Apa de băut** de DR. I. BĂLTEANU.
 B. 53. **Tifosul exantematic** de TUDOR DUMITRESCU.
 B. 57. **Cum să trăim** de DR. F. GRÜN-FELD.

AGRICULTURĂ

- B. 20. **Răsadnița și plantele din răsad** de V. SADOVEANU.
 B. 38. **Sfecia de zahăr** de C. LACRIȚEANU.
 B. 47. **Cultura tomazelor** de I. ISVORAN.
 B. 51. **Practica agricolă** de A. BEJENARU.
 B. 56. **Carioful** de I. POPU-CĂMPEANU.
 B. 65. **Plante de nutreț** de PETRONIUS BEJAN.*
 B. 67. **Lupta contra secetelor** de M. GR. HULUBEI.*
 D. 37. **Yucca, o nouă plantă textilă** de FR. BRANDRUP.*

GOSPODĂRIE

- B. 22. **Văpsitul cu burueni** de A. GOROVEI.*
 B. 24. **Păstrarea carnel de porc** de G. GHEORGHIU.*
 B. 42. **Sfaturi practice** de ING. A. SCHORR.
 B. 46. **Sfaturi casnice** de MAICA RALUCA.
 B. 48. **Rețete Pentru gospodine** de MAICA RALUCA.
 B. 54. **Boalele animalelor** de I. POPU-CĂMPEANU.
 B. 60. **Vaca cu lapte** de M. GĂTAN*.
 B. 61. **Mierea și Ceara** de CONST. IONESCU-CRISTEȘTI.*
 B. 63. **Creșterea păsărilor și boalele lor** de PETRONIUS BEJAN.*
 B. 64. **101 feluri din ouă** de SANDA MARIN*
 B. 68. **101 Feluri din cartofi** de SANDA MARIN.*
 B. 69. **Laptele și produsele lui** de DR. MARIN GĂTAN.*

INDEMNURI PRACTICE

- B. 55. **Lucrări din pănuși de porumb** de TITUS G. MINEA.
 B. 58. **Lucrări din pae și sorg** de TITUS G. MINEA.*
 D. 26. **Impăierea păsărilor** de N. C. PANESCU.*

- D. 29. **Scoterea petelor** de VICTORIA A. VELCULESCU.

MECANICĂ

- D. 2. **Motorul Diesel** de ING. CABETTI.*
 D. 7-9. **Locomotiva** de ING. CASETTI.
 D. 13. **Gări și trenuri** de G. ȘIADBEI.
 D. 19. **Fotografia** de DR. M. ZAPAN.
 D. 21. **Șase montaje de radio** de DR. M. ZAPAN.
 D. 22. **Cinematografia** de M. ZAPAN.
 D. 23. **Automobilul** de CĂP. M. PANTAZI.
 D. 31. **Planorul** de ING. G. LIPOVAN.*

INDUSTRIE

- D. 3. **Industria Parfumului** de E. SEVERIN.
 D. 6. **Indust. Azotului** de L. CATON.
 D. 17. **Ce se scoate din cărbuni** de PROF. C. V. GHEORGHIU.
 D. 18. **Industria materiilor colorante** de G. A. FLOREA.
 D. 20. **Industria zahărului** de G. I. BABOIANU.
 D. 24. **Fabricarea sticlei** de G. A. FLOREA.
 D. 34. **Fabricarea produseor din vinuri** de DR. N. COSTEANU.*
 D. 35. **Amidonul și Glucoza** de EUGEN NEVEN.*
 D. 36. **Parfumi și sulmanuri** de L. POTAMIANO.*

ECONOMIE.-SOCIOLOGIE

- A. 2. **Cifrele** de G. M. LĂZĂRESCU.
 A. 36. **Soc. națiunilor** de A. GOROVEI.
 A. 69. **Strejăria** de V. GHEȚEA.*
 A. 70. **Invățătura lui Gandhi** de TH. ȘIMENSCHI.
 B. 17. **Rătăcirii bolșeviste** de I. MIHAI.
 B. 36. **Omul și societatea** de AL. GIUGLEA.
 B. 40. **Votul obștesc** de A. GOROVEI.
 B. 41. **Banul** de A. GIUGLEA.
 B. 43. **Calendarul** de A. GIUGLEA.

DIVERSE

- D. 16. **Tiparul** de VASILE ROMANESCU.
 D. 28. **Innotul** de P. EPUREANU.*
 D. 30. **Cum navigă corăbillele** de SPARDECK.*
 D. 32. **Cartea Românească** de I. SIMIONESCU.*
 C. 58. **Turismul și importanța lui** de A. PIȚU.

La comandă se va scrie Seria (A. B. C. D.) și numărul.